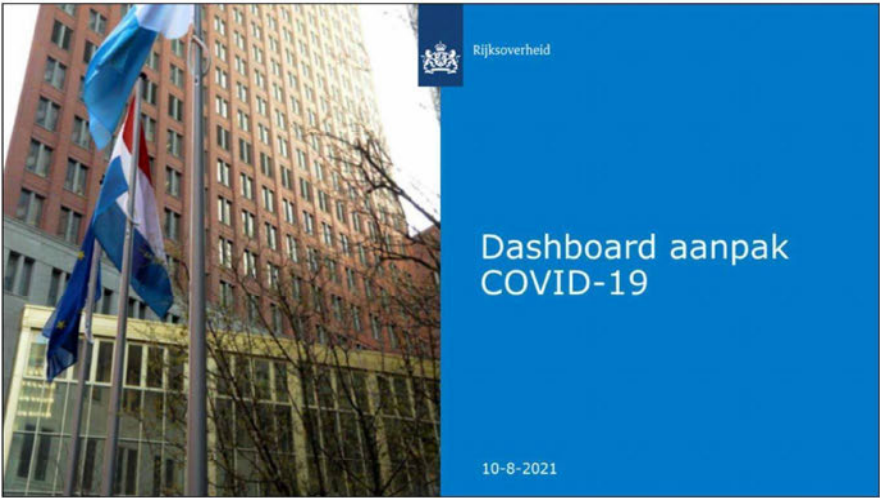

Dashboard COVID-19

Samenvatting – status 17 april

Maximaal / controleren	
Capaciteiten toereikend?	Capaciteit is zorgelijk, maar voor de komende dagen toereikend.
Totaal aantal positief geteste mensen	30.449 (+1.235)
Totaal aantal IC-bedden	Niet bekend
IC-bedden niet bezet	Niet bekend
IC-bedden bezet coronapatiënten	1.258 (-21) (nb. 16 april)
Aantal personen overleden	3.459 (+144)
Beschikbaarheid zorgpersoneel	
Beschikbaarheid hulpmiddelen	
Testcapaciteit	

Zorg voor kwetsbare personen	
Beperken fysieke en sociale contacten	Ziekteverzuim hoog, maar daakt
Voldoende opvang kwetsbare personen	Groep besmettingen mogelijk door andere registratie
Advies om maatregelen personeel en mensen buiten ziekenhuis	
Oproepen om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen	
Continuïteit vitale processen en samenleving	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire proces goed kan functioneren.
Status continuïteit vitale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire proces goed kan functioneren.
Status continuïteit cruciale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire proces goed kan functioneren.

Financieel/economisch	
Economische ontwikkeling algemeen	Krimp (7,1 % in 2020 volgens IMF). WW-uitkeringen gestegen: horeca en catering (+124%), uitzendbureaus (+143%), cultuursector (+84%), onder jongeren van 15-25 jaar (+189%).
Uitvoering	Uitvoering recent gestart
Effecten maatregelen	

Caribische delen van het Koninkrijk	BES	CAS
Maximaal controleren		
Continuïteit vitale processen en samenleving		
Zorg voor kwetsbare personen		
Financieel/economisch		
Bijstandverzoeken		

Maatschappelijke effecten	
Draagvlak voor aanpak/maatregelen	Basise op toenemend gevoel ongelofelijkheid t.a.v. financiële steun en beschermingsmiddelen. Zorgen over effectiviteit, betrouwbaarheid en anonimiteit apps.
Naleving	Aangescherpte maatregelen worden breed nageleefd; uitzondering vormen groepen jongeren. Ook tijdens Pasenweekend werden maatregelen grotendeels opgevolgd.
Handhaafbaarheid	Aandacht voor groepen (jongeren) die maatregelen niet naleven. Door de langere duur van maatregelen kan, bij afname bereidheid tot naleving, meer druk komen op handhaving.
Signaleren van maatschappelijke oriëntatie op openbare ordenen	Uit onderzoek van de ACR blijkt dat leraren zich grote zorgen maken over de veiligheid en gezondheid als de scholen weer open gaan. Ook aanhoudend tekort aan beschermingsmiddelen in front-line-betrapen leidt tot steeds meer kritiek.
Impact van maatregelen op de samenleving	Groeiend onbehagen over "nieuwe normaal" door negatieve economische en maatschappelijke context.
Neveneffecten van de maatregelen	Aanhoudende angst voor verstoring in de gezondheidszorg. Aantal zwartblijvers in busen en tramlijst toegenomen.

Maximaal controleren

Cijfers	Wo 8 apr	Do 9 apr	Vr 10 apr	Za 11 apr	Za 12 apr	Ma 13 apr	Di 14 apr	Wo 15 apr	Do 16 apr	Vr 17 apr	Prognose	Toelichting
Capaciteiten toereikend?												• WIC geeft in de media aan dat de grens van IC capaciteit rond de 2500 zit in verband met beschikbaarheid zorg- personeel
Totaal aantal positief geteste mensen	20.549 (+969)	21.762 (+1.213)	22.097 (+1.335)	24.413 (+1.316)	25.587 (+1.174)	26.551 (+964)	27.419 (+868)	28.153 (+734)	29.214 (+1.061)	30.449 (+1.235)		
Ziekenhuisopname	7.735 (+308)	7.872 (+137)	8.197 (+325)	8.388 (+189)	8.382 (+194)	8.729 (+347)	8.939 (+215)	9.127 (+188)	9.309 (+182)	9.465 (+156)		
Totaal aantal IC- bedden	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	>2400 half april	
IC-bedden niet bezet	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend		
IC-bedden bezet coronapatienten	1.408 (- 16) (LCPS)	1.417 (+9) (LCPS)	1.384 (-33) (LCPS)	1.391 (+7) (LCPS)	1.358 (-33) (LCPS)	1.338 (-20) (LCPS)	1.303 (-35) (LCPS)	1.279 (-24) (LCPS)	1.258 (-21) (LCPS)	1.258 (-21) (LCPS)	1800 eind april (bereiding 1180-2700)	
IC-bedden bezet overige patiënten											500	
Huidige IC- capaciteit											---	Capaciteit is zorgelijk, maar voor de komende dagen toereikend.
Aantal personen overleden	2.248 (+147)	2.396 (+148)	2.511 (+115)	2.662 (+152)	2.727 (+64)	2.823 (+96)	2.945 (+122)	3.124 (+189)	3.315 (+191)	3.459 (+144)		
Aantal coronapatienten ontlezen												

Zorg voor kwetsbare personen										
Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten										
	29 mrt	30 mrt	1 apr	3 apr	6 apr	8 apr	10 apr	14 apr	Toelichting	Toelichting
Verpleeghuizen (verdenking) besmetting										
Venderking van besmetting	668	1004	1447	1839	2079	2434	2490	3024	De cijfers uit de ECD's van 14 april laten opnieuw een groei zien van het aantal cliënten waarbij een besmetting is vastgesteld of waar sprake is van een verdenking. Veranderingen voor de groei zijn toename van gebruik van de registratie of een toename van het aantal besmettingen. Vanwege het testbeleid en de registratie-effecten zijn de aantallen een onderschatting van de werkelijke aantallen. Verder blijkt uit de ECD's van leverancier YSSS (70.000 ECD's) dat er 629 mensen zijn overleden, waarvan er 387 waren getest en 242 werden verdacht. Met RIVM geeft aan dat het aantal bevestigde COVID-besmettingen in verpleeghuizen 6,2% bedraagt (peildatum 14 april). Daarnaast laten deze cijfers zien dat het aantal nieuwe verpleeghuisinfecties met minimaal bevestigde besmetting daalt. Met aantal besmettingen op reeds besmette locaties blijft echter wel toe te nemen. Woensdag 13 april wordt een overzicht gepresenteerd met het RIVM en versamen om de cijfers uit de verschillende registraties te vergelijken.	Verloop aangevallen ECD's - Tot 29 maart was de basis 73.000 cliënten. - Het ingang van 31 maart ca. 100.000 cliënten. - De verwachting is dat dit gaat dalen omdat meer ECD's aanvullen. Het betreffen registraties in de ECD's van de WZ (vrijwillig en extra-mural).
Bevestigde besmettingen op basis van test	343	489	658	973	1211	1727	1975	2282	Afkeer gebaseerd op registratie YSSS (circa 73.000 ECD's).	
Aantal locaties met minimaal een bevestigde COVID-besmetting								900		
% locaties met minimaal een bevestigde COVID-besmetting								40%		
10-8-2021										4

	29 mrt	30 mrt	1 apr	3 apr	6 apr	8 apr	10 apr	14 apr	Duiding	Toelichting
gehandicaptenzorg (verdenking) besmetting										
verdenking van besmetting										
Bevestigde besmettingen op basis van test								654		
Waarvan als overleden geregistreerd								94		
Aantal locaties met minimaal bevestigde COVID-besmetting								287		
% locaties met minimaal een bevestigde COVID-besmetting								11%		

10-8-2021

5

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten – ontwikkeling ziektemeldingen

Ontwikkelingen ziektemeldingen	Week 9	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13	Week 14	Doelstelling	Toelichting	
Resultaten VVF								Steeds 14 naar zien dat het saldo van ziek- en betermeldingen negatief is, er zijn dus meer zieken. Dit geldt voor alle vier sectoren en voor alle regio's. Over de gehele periode van week 9 tot en met week 14 dan is het saldo nog steeds positief, wat duidt op een verhoogd ziekteverzuim. Echter, in de week 13 en 14 zien we wel een daling van het saldo. Het saldo voor de VVT toonde aan het eind van week 14 +1,32%, voor de GHZ +1,82%, voor de ZKH +1,32% en voor de GIZ +0,38%. De gegevens in deze tabel hebben betrekking hebben op circa 20% van de werknemers in de onderzochte ondernemingen. Per branche worden de volgende gegevens gepresenteerd: • Ziektemeldingen per week • percentage werknemers dat zich die week ziek gemeld heeft (afkeer) • Betermeldingen: percentage werknemers dat zich die week beter gemeld heeft (toename); • Saldo Ziek en Beter: verschil tussen ziek- en betermeldingen (= meer ziek, = minder ziek). Item saldo van +0,5 betekent niet dat het ziekteverzuimpercentage met precies 0,5 gedaald is. Het betekent een positief saldo dat het ziekteverzuim in die periode is gedaald en een negatief saldo dat het ziekteverzuim is gestegen. De gegevens zijn per dag beschikbaar. Maar omdat er een duidelijk wekeffecten zijn (veruit de meeste meldingen aan het begin van de week en daarna aflopend) worden de gegevens op weekbasis gepresenteerd. De representatieve cijfers van week 9 tot en met 12 zijn met de registratie van week 13 bijgesteld. Het aantal vrijwilligers is buiten de cijfers gelaten.	
Ziektemeldingen	2,31%	2,97%	3,60%	3,94%	3,04%	2,22%			
Betermeldingen	-2,24%	-2,68%	-2,60%	-3,00%	-3,05%	-2,59%			
Saldo ziek en beter	0,07%	0,28%	0,99%	0,93%	-0,01%	-0,36%			
Resultaten GHZ									
Ziektemeldingen	2,15%	2,78%	3,68%	3,99%	2,51%	1,40%			
Betermeldingen	-2,04%	-2,51%	-2,88%	-2,74%	-2,96%	-2,19%			
Saldo ziek en beter	0,12%	0,26%	0,80%	1,25%	-0,45%	-0,79%			
Resultaten ZKH									
Ziektemeldingen	2,88%	3,20%	4,19%	3,89%	2,64%	1,72%			
Betermeldingen	-2,42%	-3,18%	-3,22%	-3,16%	-2,52%	-2,11%			
Saldo Ziek en Beter	0,47%	0,02%	0,97%	0,73%	-0,88%	-0,39%			
Resultaten GIZ									
Ziektemeldingen		3,44%	4,62%	3,87%	2,28%	1,40%			
Betermeldingen		-3,88%	-3,44%	-3,16%	-2,84%	-2,19%			
Saldo Ziek en Beter			0,39%	0,68%	0,72%	-0,79%			

10-8-2021

6

Zorg voor kwetsbare personen Actielijn 2: Zorgen voor voldoende opvang van kwetsbare personen									
	20 mrt	23 mrt	25 mrt	27 mrt	28 mrt	29 mrt	30 mrt	1 apr	Toelichting
Capaciteit van niet-ziekenhuisbedden									
Totaal									Eerste cijfers worden in week 15 verwacht
Extra capaciteit te organiseren								PM	
Extra capaciteit gerealiseerd								PM	
Extra capaciteit in gebruik								PM	
Opvang kwetsbare kinderen									
Inzicht in het aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling									Een inventarisatie (dd 30 maart) door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT) onder de 26 Veilig Thuis organisaties (VTO's) laat zien dat er vooralsnog landelijk geen significante verhoging te zien is van adviesvragen en meldingen bij Veilig Thuis
Inzicht in het aantal gemeenten dat opvang geregeld heeft voor kwetsbare kinderen				PM	PM	PM	PM		

10-8-2021

7

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 3: adviseren maatregelen voor personeel en mensen buiten het ziekenhuis

Stand 1 april 2020	Instructie PBM	Instructie tests	Vraag om aanbod in kaart brengen - op termijn
Algemeen			Richtlijnen en instructies zijn gereed.
Verpleeghuiszorg			
Gehandicaptenzorg			
Wijkverpleging/thuiszorg			
Jeugdzorg			
GGZ			
Overig			

10-8-2021

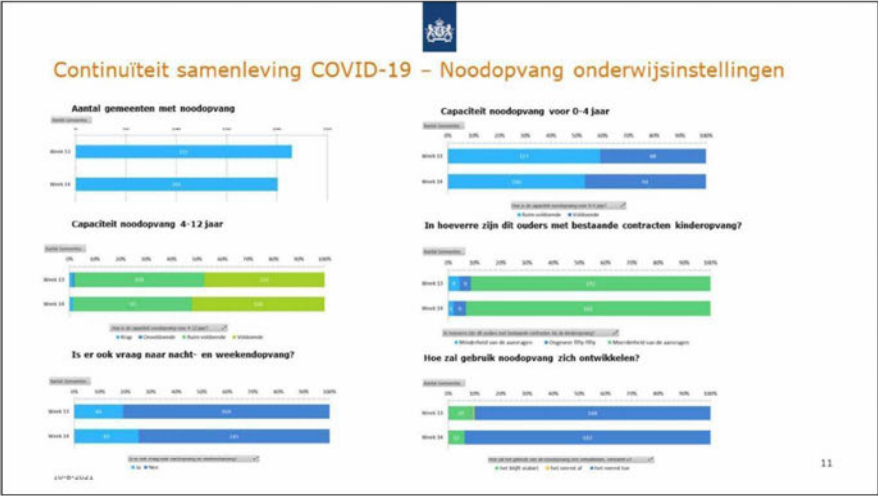
8

Zorg voor kwetsbare personen
Actielijn 4: oproepen om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen

Kwetsbare groepen	Stonden		
Dak- en thuislozen	Aanvullingen in week 15		
Zelfstandig wonende gehandicapten	"	"	"
Mensen met psychische klachten	"	"	"
Mensen met geen of zeer laag inkomen	"	"	"
...	"	"	"

10

Sociaaleconomische monitoring

- Het loket voor de NOW is op maandag 6 april geopend. Het aantal binnengekomen aanvragen is elke dag gedaald.
- De stijging in het aantal WW-aanvragen lijkt af te zwakken. Het aantal nieuwe aanvragen ligt namelijk lager dan de vorige week. Echter, de huidige stand ligt nog steeds fors hoger dan de pre-corona cijfers.
- Het aantal WW-uitkeringen is met name gestegen in de horeca en catering (+224%), bij uitzendbedrijven (+143%), in de cultuursector (+94%) en onder jongeren van 15-25 jaar (+185%).
- Het aantal pintransacties, de elektriciteitsconsumptie en de productenvertrouwen liggen ook aanzienlijk lager. Ook het aantal uitschrijvingen uit de KvK ligt aanzienlijk hoger.
- Verder ligt het gebruik van de verschillende regelingen hoog.

10-8-2021

12

Kengetallen - Economie				
Indicatoren	Maat	Waarde	Prognose	Toelichting
AEX index	480 (27 mrt) 629 (19 feb) 804 (7 apr)	495 op 18 april	Nu een dal van 404 punten lijkt de AEX wat te herstellen. De markt lijkt een recessie al wat te hebben ingespijld	
Productenvertrouwen	3,7 (feb '20)	6,2 (mrt '20)	Zal verder wegzakken in april	Ongeveer 90% van de respondenten had al gemiddeld op de enquête voordat de voorgaande maatregelen tegen de verspreiding van COVID (12 maart) van kracht werden.
Failisementen	271 (feb '20) 60 (W12) 44 (W13) 69 (W14, 30 mrt-5 apr)	86 (W14, 5-10 apr) 299 (afgelopen 4 weken)	Een stijging tov vorige week, maar niet uitzonderlijk hoog. Het is afwachten of deze trend doorzet. Oploep vermoedelijk later zichtbaar in cijfers	Van alle branches had de groothandel het grootste aantal faillissementen, namelijk 16. Bedrijven nemen enkel nog zelf aangevraagde faillissementen in behandeling. Faillissementen kunnen hierdoor verborgen blijven.
Autoverkoppen	116 dmd (2019K1)	103 dmd (2020K1)	Vooral 2020K2 zal een sterke daling tonen	Het aantal autoverkoppen is ten opzichte van vorig jaar met 11% gedaald. Bron: BOVAG
Inschrijvingen en opheffingen Kamer van Koophandel	Week 6 maart: 6088 inschrijvingen 2763 opheffingen	Week 6 april: 4318 inschrijvingen 3092 opheffingen (lager dan vorige week)	Inschrijvingen gaan dalen	Het aantal inschrijvingen per week daalt en de opheffingen stegen.
Betalingsprekeer (Groot en kleintransacties)	155.000 (W13) 155.000 (W12) 80.000 (W13)	Aantal betalingen: 80.000 (W14, 30 mrt-5 apr)	Het relatieve aantal pintransacties is met 25% gedaald. De prepaid vps pinnen met 20%.	Het aandeel contactloze betalingen is met 10% gestegen. Het aantal GBAAL betalingen in webwinkels lag in W14 45% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar, met een totale waarde van 43,3 miljard.
Elektriciteitsconsumptie		Het elektriciteitsverbruik is met onmiddellijk 20% gedaald ten opzichte van de periode voor corona, en teruggegaan tot het niveau dat normaal in het weekend gebruikelijk is.		De afgelopen 3 weken is het vrij constant. Dat kan een indicatie zijn dat de economische activiteit voorlopig niet verder daalt. Van de daling in het elektriciteitsverbruik is twee derde door de coronamaatregelen.
Nog geen export/importcijfers, daarom Purchasing Managers Index (PMI) van de belangrijkste handelspartners	In februari: - (10/20) - (10/20) - (10/20) - (10/20)	In maart: - (10/20) - (10/20) - (10/20) - (10/20)		De PMI meet de activiteiten van de inkoopmanagers en geldt als de eerste redelijk betrouwbare indicator voor de ontwikkeling van de economie. Een getal lager dan 50 duidt op krimp. Bron: markt
10-8-2021				13

Kengetallen - Economie

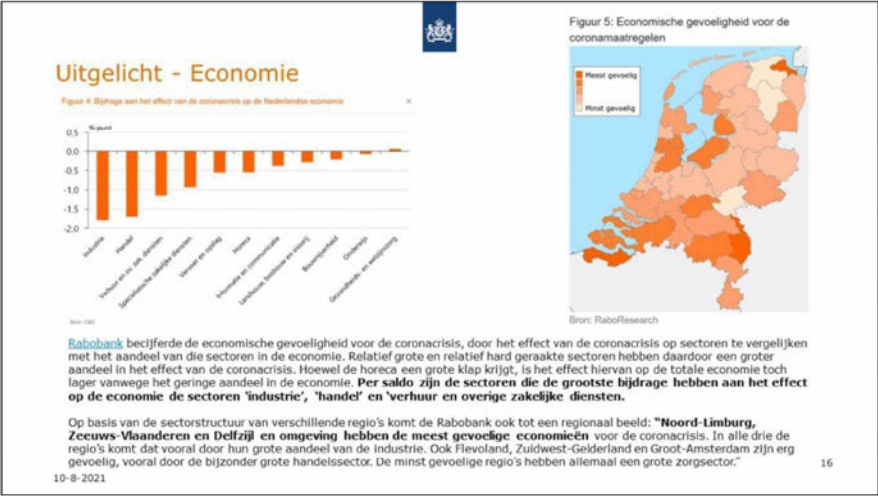
Zakelijke financiering (cijfers NvB)

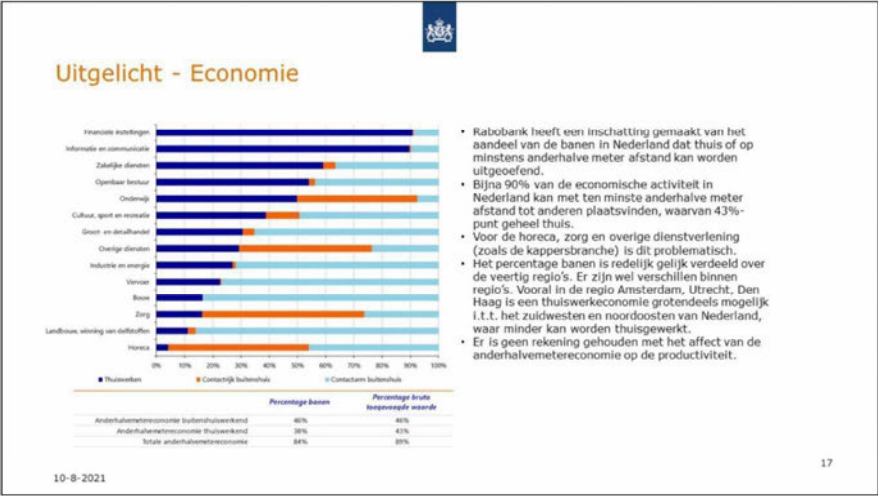
Maatregelen	Aantal
Bereik gezamenlijke maatregel banken (tot 6 maanden en tot 2,5mln) uitstel aflossingen	>175.000 klanten
Aantal klanten dat tot nu toe uitstel van aflossing gekregen heeft	> 70.000 klanten (90% aanvragen gehonoreerd)
Totaalbedrag tot nu toe uitgestelde aflossingen:	1,69 miljard euro (en oplopend)

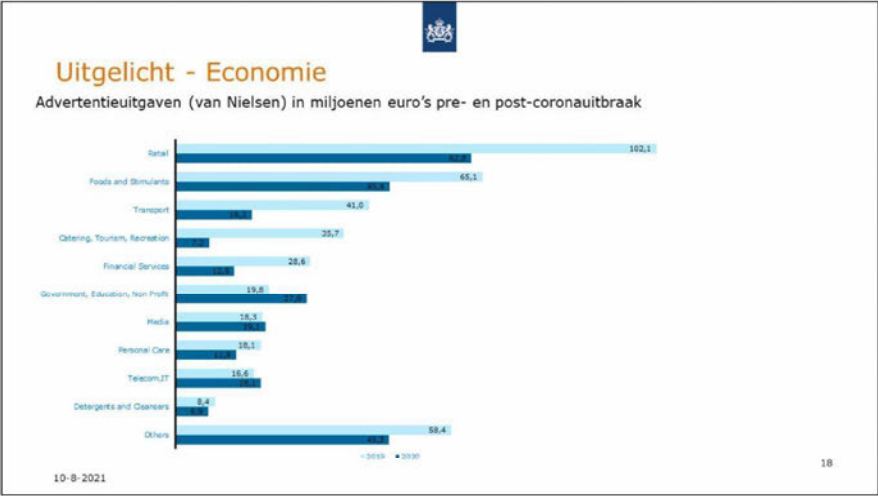
10-8-2021

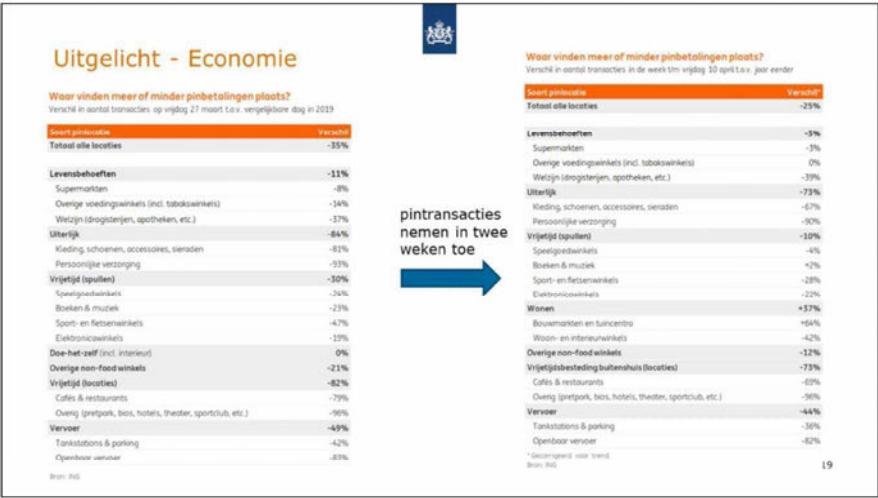
14

Onderzoek - Economie

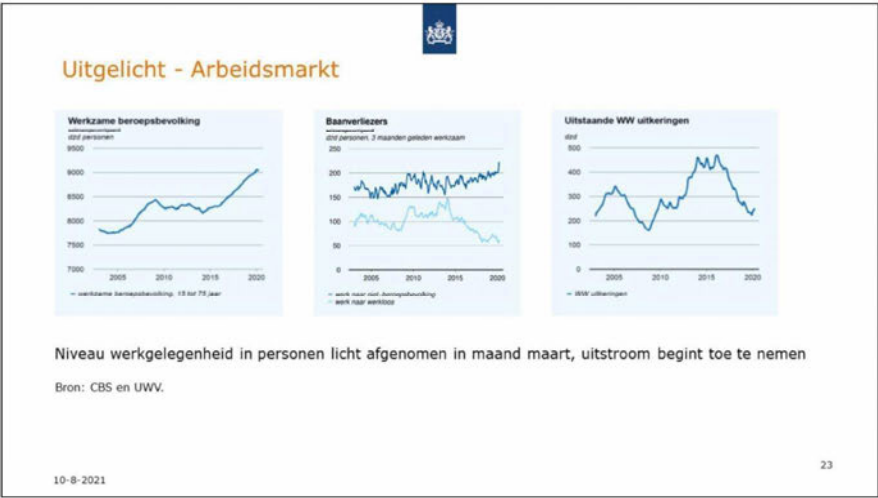
- Rabobank en ING verwachten in hun nieuwe ramingen stevige krimp van de Nederlandse economie. ING verwacht een krimp van 6 tot 8 procent als het virus snel onder controle komt. Rabobank verwacht in hun basisscenario (waarbij de corona-beperkende maatregelen tot 1 juni worden voortgezet) een krimp van 5%.
- Uit onderzoek van [Funda](#) blijkt dat een groeiende groep woningzoekers nog steeds gemotiveerd is om te kopen of verkopen t.o.v. het vorige onderzoek. [ABN AMRO](#) en de [Rabobank](#) verwachten wel een daling van de huizenprijzen en de transacties. Enige huizenprijzbeperkingen zijn in de huidige markt niet zeer onwenselijk, wel zorgt het voor een beperking van de binnenlandse consumptie beperken.
- Het [Nibud](#) onderzocht de inkomens terugval. Bijna 20% van de Nederlanders ervaarde in maart een inkomens terugval als gevolg van de coronacrisis. 21% verwacht die ook in april. Onder hen zijn met name jongeren, zelfstandigen en flexwerkers.
- Bijna 85% van door [ONL](#) ondervraagde ondernemers heeft liquiditeitsproblemen of verwacht die binnen enkele maanden.
- Het gebruik van het OV is met rond de 87% gedaald blijkt uit de dagelijkse cijfers van de OV-chipkaart ([TLS](#)).

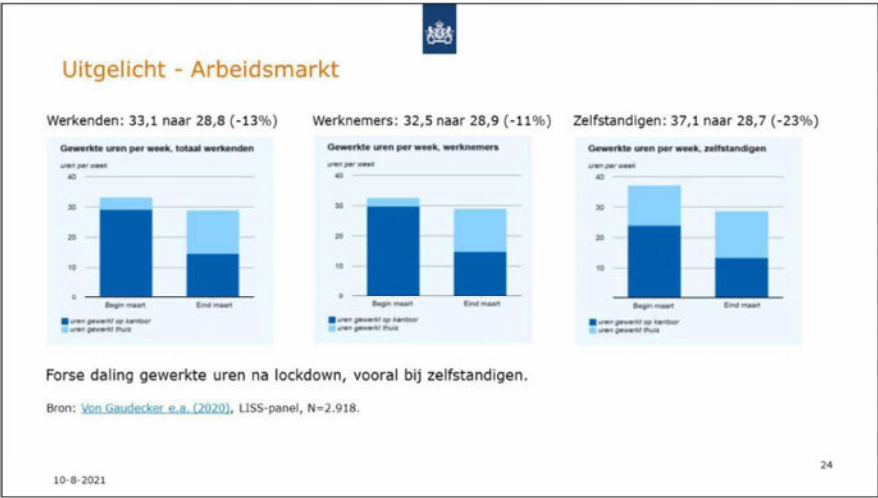

Kengetallen - Arbeidsmarkt

Indicatoren	Was	Hedwig	Prognose	Toelichting
Aantal werkenden	9.057 dmd (feb '20) 9.059 dmd (jan '20) 9.028 dmd (dec '19)	9.040 dmd (mrt '20)	Zal afnemen.	Het aantal werkenden is licht gedaald, omdat het aantal baanverlizers groter is dan het aantal baanvinders. Het is te verwachten dat het aantal baanverlizers verder gaat stijgen en dat het aantal baanvinders verder gaat dalen.
Aantal werklozen	274 dmd (feb '20) 284 dmd (jan '20) 302 dmd (dec '19)	273 dmd (mrt '20)	Zal toenemen, met name voor groepen met een flexcontract.	Het aantal werklozen is in maart opvallend genoeg gedaald. Een groot aantal baanverlizers wordt namelijk niet tot de werklozen gerekend, omdat zij niet beschikbaar of niet recentelijk gezocht hebben naar werk. De effecten van de coronacrisis op de werkloosheid zullen zich waarschijnlijk pas later tot uiting komen.
Aantal nieuwe aanvragen WW*	27.014 (W14) 29.258 (W13) 20.007 (W12) 6.419 (W11) 7.668 (W10) 11.028 (W9)	19.737 (W15, 6 - 12 apr)	Het is vooralsnog onduidelijk of de stijging doorzet.	Het aantal aanvragen WW steeg van W11 (9 - 15 mrt) op W12 (2127%), en van W12 op W13 (46%). Daarna daalde de nieuwe aanvragen. Van W13 op W14 bedroeg de daling 8% en van W14 op W15 bedroeg de daling 27%. Voor de ww-cijfers van maart is ook een sectoraal en een demografisch beeld beschikbaar. Grote stijgingen ten opzichte van februari waren te zien in de horeca en catering (+224%), bij uitzendbestedingen (+143%) en in de cultuursector (+94%). In dezelfde periode vorig jaar nam het aantal uitkeringen in deze sectoren juist af. Met name bij jongeren (15 - 25 jaar) steeg het aantal ww-uitkeringen. Van februari op maart steeg het aantal uitkeringen met 185%.
Aantal nieuwe meldingen ZW*	12.695 (W14) 13.319 (W13) 16.131 (W12) 11.871 (W11) 10.674 (W10) 13.574 (W9)	8.317 (W15, 6 - 12 apr)	Het is vooralsnog onduidelijk of er weer een piek in ZW-meldingen op gaat treden.	Het aantal meldingen ZW is na een stijging in W12 (16-22 mrt) weer op het gebruikelijke niveau.

* Dit zijn conceptcijfers. Gezien de snelheid van productie is het niet mogelijk een validatiedagte maken. De cijfers zijn evenwel goed bruikbaar om een trend op weekbasis te analyseren.

Onderzoek - Arbeidsmarkt

- Voor flexwerkers wordt gevreesd dat zij hun baan verliezen. FNV schat in dat de banen van omstreeks 800 duizend flexwerkers in gevaar zijn. CNV becijfert dat de helft van de uitzendkrachten, circa 130 duizend, bijna geen werk of geen werk meer heeft.
- [NRC](#) peilde bij 32 gemeentes het aantal aanvragen bijstandsuitkering: bij de helft (stijging +50% of meer), bij 3 (geen stijging) en 6 (lichte stijging) in de afgelopen weken.
- [Motivaction](#) liet zien dat de baan zekerheid is afgenomen. 64% zegt zeker te zijn van zijn contract. Een week geleden was dat 72%.
- Het aantal vacatures op de website van monsterboard is in twee weken gedaald met ongeveer 22%, zo melden [Belfi en Borghans in de ESB](#). Dat is even fors als de daling in het eerste kwartaal van de kredietcrisis. Onderzoek van vacaturesite Indeed en van JobDiggers sluit hier op aan (daling van 23% t.o.v. vorig jaar), vooral in de horeca (-53%) en toerisme (-48%).
- FNV schat het aantal mensen dat niet veilig werkt (geen 1.5 meter afstand) — buiten de zorg — op een miljoen. VNO-NCW herkent het getal van een miljoen dat FNV noemt niet. CNV zegt ook dat ze overstelpt worden door meldingen van leden, vooral uit de groot- en detailhandel, de supermarkten en distributie, de industrie, nutsbedrijven, afvalverwerking en de zakelijke dienstverlening ([FD](#)).
- Het [ILO](#) heeft ingeschat dat het aantal wereldwijde werkuren in 2020K1 zal dalen met 6,7%. Dat is het equivalent van 195 miljoen FTE. Voor Europa wordt een grotere daling verwacht, namelijk van 7,8% (gelijk aan 12 miljoen FTE). De raming is sterk afhankelijk van de duur van de pandemie en de impact van maatregelen.

10-8-2021

25

Kengetallen - Internationaal

- Het aantal werkloosheidsaanvragen in de VS blijft hoog. Afgelopen week waren er weer 5,2 miljoen nieuwe aanvragen, waarmee het totaal van de afgelopen drie weken op ruim 22 miljoen komt. Hierdoor ligt de werkloosheid nu naar verwachting al op 13,5%.
- De industriële productie in de VS is met 5,5% afgenomen in maart vergeleken met een maand eerder (jaar op jaar is de krimp 6,4%). De omzet van de detailhandel lag 8,7% lager dan in februari (een daling van 6,2% jaar op jaar).
- Chinese bbp krimpt in het eerste kwartaal met 6,8% (j-o-j). COVID-19 maakt hiermee een einde aan een tijdperk van ononderbroken groei dat teruggaat tot eind jaren zeventig. Daarnaast daalde de industriële productie in het eerste kwartaal met 8,4%. Verder daalde de winkelvekoop in maart met 16,6% (j-o-j).

	BBP groei in % jaar op jaar			Inflatie in % jaar op jaar			Werkloosheid als % beroepsbevolking*			Inkomenspercepsie (PMI) in % delft op groei			
				Seizoenal									
	K3 2019	K4 2019	K1 2020	maart	jan	feb	maart	jan	feb	maart	jan	feb	
VS	2,1%	2,1%	-	1,7%	1,8%	-	3,6%	3,5%	4,4%	53,3	49,8	40,9	
China	6,0%	6,0%	-6,8%	1,3%	5,0%	-	-	-	-	51,9	27,5	44,7	
Japan	5,3%	7,1%	-	0,8%	0,8%	-	2,3%	2,3%	-	50,1	47,0	36,2	
VK	1,3%	1,1%	-	1,6%	1,7%	-	3,9%	-	-	53,3	53,0	36,0	
Europees gebied	1,3%	1,0%	-	0,7%	1,1%	1,2%	1,0%	7,4%	7,3%	-	51,3	51,6	29,7
Duitsland	0,6%	0,4%	-	1,3%	1,3%	1,4%	1,3%	3,2%	3,2%	-	51,2	50,7	35,0
Frankrijk	1,5%	0,9%	-	0,7%	0,9%	1,2%	0,6%	8,2%	8,1%	-	51,1	52,0	29,9
Italië	0,5%	0,1%	-	0,1%	0,9%	0,5%	0,9%	9,8%	9,7%	-	50,4	50,7	20,2
Nederland	2,2%	1,4%	-	1,1%	2,0%	0,8%	1,0%	3,0%	2,9%	2,9%	-	-	-
Spanje	1,9%	1,0%	-	0,2%	1,1%	0,3%	-	13,7%	13,6%	-	51,5	51,8	26,7

10-8-2021

26

Uitgelicht - Internationaal Schematisch overzicht nationale maatregelen EU-27		
		
Soort maatregel	EU LS die maatregel nemen	Achtergrond
Werkingsverklaring	NL: 001 005 007 009 015 017 020 022 023 024 025 026 028	
Uitsluit fiscale en sociale belastingen (uitstel belastingen en premies ter bevordering liquiditeit ondernemingen)	NL: 002 003 006 008 010 011 012 013 014 016 018 019 021 022 023 024 025 026 027 028	VE: 002 niet ook af van handhavingmaatregelen en verzuimboetes en vergemakkelijkt aansporen voorlopige belastingaanslagen
Garanties op bedrijfsleningen	Bijna alle EU LS	VE: 003 heeft via staatsbank KfW een operatie van 600 miljard aangekondigd ter garantie van leningen aan bedrijven en aangewezen liquiditeitsstaten
Takseraandienverlening ZZF & NGS	NL: 004 006 007 009 010 011 012 013 014 015 016 017 018 019 020 021 022 023 024 025 026 027 028	002 - voor de werklozen die thuis moeten blijven voor de kinderen en niet kunnen telewerken.
Ondersteuning perMens	001 002 003 004 005 006 007 008 009 010 011 012 013 014 015 016 017 018 019 020 021 022 023 024 025 026 027 028	
Tegemoetkomingen Ziekteverzuim	001 002 003 004 005 006 007 008 009 010 011 012 013 014 015 016 017 018 019 020 021 022 023 024 025 026 027 028	002 - eerste 3 dagen 003 - alleen voor COVID-19 patiënten
Fonds ter compensatie gemeentelijke overnamekosten	001 002 003 004 005	
Flexibiliteit te overlooptcontracten	004 005	
Ondersteuning exportbedrijven	001 002 003 004 005 006 007 008 009 010 011 012 013 014 015 016 017 018 019 020 021 022 023 024 025 026 027 028	
Extra FDI screening	001 002	Door lage waardering bedrijven lopen zij kans ondergewaardeerd te worden en voor een spotprijs overgenomen worden door buitenlandse investeerders
Exit strategie overnemen landen algemeen	001 002 003 004 005 006 007 008 009 010 011 012 013 014 015 016 017 018 019 020 021 022 023 024 025 026 027 028	Europese landen hebben vergelijkbare maatregelen genomen, maar er zijn verschillen (striktheid: afrekeningbaarheid): looprijde. Voorlopig bieden de exitstrategieën een diffuus totaalbeeld. Afslaken van beperkingen geldt doorgaans als voorwaarde voor aftening en testing, apes en mondagjes zijn middelen die bij een exitstrategie worden overwogen.

10-8-2021

28

Voortgang sociaaleconomische maatregelen

Maatregelen	Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
NOW (Noodmaatregel Overlevings) Werkgeversverzekering, totaal aanvragen	86.000 aanvragen (W15, 12 - 19 apr) 81.500 aanvragen (W15, 4 - 12 apr)	De laatste stand van zaken: de eerste 75.000 aanvragen zijn goed voor een voorzicht van 1,3 miljard euro en een totaalbedrag van 5 miljard euro.	De Nieuw-regeling is op maandag 6 april gestart, met eerste aanvragen is vanaf de eerste dag over het algemeen gesteld. Van de 81.500 aanvragen in W15 werd het merendeel ingediend op 6 april (38.000), 7 april (18.500), 8 april (10.500) en 9 april (8.000). Sindsdien zijn er 13.000 aanvragen ingediend. Er zijn tot nu toe 4.000 afwijzingen. SZW werkt op dit moment aan een informatiedruk voor gemeenten en het Rijk. Gemeenten wordt gevraagd dagelijks te rapporteren over het aantal aanvragen voor de TOZO. De steekproef dekt 143 van de 154 bevestigde gemeenten. Daarmee dekt de steekproef 39% van de potentiële aanvragen (aflandigen die het unemployment claimen). Het aantal wettelijke nieuwe aanvragen is relatief stabiel en bedraagt ongeveer 45 tot 50 duizend.
De mogelijkheden tot uitstel van belasting	30.000 ondernemingen (16 apr) 23.000 ondernemingen (9 apr)	Totaalbedrag: € 1 mrd (16 apr)	De verwachting is dat dit aantal nog sterk zal gaan oplopen. De inschatting is dat mogelijk enkele honderdduizenden ondernemingen hiervan gebruik zullen maken. De eerste ondernemingen hebben zich "toetsend" geregeld, het merendeel zal uitstel vragen zodra ze de aanvragen van de Belastingdienst ontvangen hebben.
Kinderopvang (1) huidige situatie	<u>TOZO</u> : 80.000 kinderen in de kinderopvang (week 14). <u>Bevraging</u> : Er zijn op dit moment voldoende pedagogisch medewerkers beschikbaar. <u>Aantal opvanguren</u> : Vrijen deel v.d. ouders - versniet van enkele opvanguren tot 50% meer dan normaal - heeft contracten opgezegd. <u>Niet betalende ouders</u> : 1-5% niet-betalende ouders. Dit ligt niet veel af te wijken van normale tijden.	Compensatie regeling eigen bijdragen kinderopvang: 175 mld.	<u>TOZO</u> : afgelopen weken sterk toegenomen, van 1-10 % in de eerste weken, naar nu 10-tot lokale uitdagingen van 20 %. Dit is gegeven de capaciteit nog realiseerbaar. De verwachting is dat de percentage de komende weken nog wat zal stijgen. Knelpunt (grote) uitbreiding van cruciale personeel voor vraagdrift naar gemeenten. <u>Bevraging</u> : waar lokale het vanwege de beperkte omvang niet reddend, wordt onder regie van de gemeente opvang geïmplementeerd. Ook de verwachte stijging ligt met het huidige aanbod nog op te vangen. Knelpunten: Afname personeel capaciteit door toename ziekteverzuim en/of toernooiend aantal medewerkers wat weigert te werken. <u>Financiële houdbaarheid</u> : Op basis van input vanuit de branchepartijen kinderopvang en de Belastingdienst. Risicofactoren: kinderopvangorganisaties vallen om en aanbod wordt daarmee kleiner. Bij gedeeltelijke opstelling van de kinderopvang (duitschietende opvang) zal compensatie van de eigen bijdrage voor die periode niet langer uitvoerbaar zijn. Risico dat ouders hun kinderopvang dan opzeggen of de betaling stoppen, wordt dan groter.

10-8-2021

29

Kinderopvang(2) Bij (her)opening scholen en kinderopvang	Op het moment dat de scholen en kinderopvang weer opengaan komt er meer druk te staan op de het personeel in de kinderopvang, doordat PM-ers weer ingezet worden in de reguliere kinderopvang en daarnaast ook ingezet worden voor de noodopvang. Ook zal een deel van de PM-ers niet kunnen werken door ziekteverschijnselen. Daarom zijn er drie randvoorwaarden voor een groene indicator voor kinderopvang: - Scholen en kinderopvang gaan tegelijkertijd weer open. Omdat PM-ers zowel de reguliere opvang als de noodopvang moeten verzorgen, is het belangrijk dat schoolgaande kinderen niet ook een beroep moeten doen op de opvang gedurende schooltijden. De verwachting is dat dit lokaal tot onvoldoende aanbod zal leiden en dan bestaat het risico dat geen noodopvang aan ouders in cruciale beroepen kan worden geboden. - Gedeeltelijke opening is voor kinderopvang lastig realiseerbaar, aangezien het een private markt betreft met private contracten tussen kinderopvangorganisaties en ouders. - Kinderopvang heeft drie weken de tijd om zich voor te bereiden op weer open gaan. Dan is er voldoende tijd om te inventariseren of er genoeg aanbod van noodopvang is en zo nee, kan er aanvullende noodopvang georganiseerd worden. - Communicatie over veiligheid van werken met kinderen is helder en inclusief. Zoals de afgelopen dagen in de media is gebeken maakt personeel van scholen en kinderopvang zich zorgen over het lopen van risico's door het werken met (kleine) kinderen. Het houden van afstand (min 1,5 m) is zeker bij kleine kinderen niet mogelijk. Daarom is het belangrijk dat als het besluit wordt genomen dat scholen en kinderopvang weer open kunnen, er helder gecommuniceerd wordt over de risico's die personeel eventueel loopt en welke maatregelen al dan niet nodig zijn. Anders bestaat het risico dat personeel in de kinderopvang niet durft te gaan werken en is er mogelijk onvoldoende personeel voor het bieden van noodopvang. Mits aan de randvoorwaarden is voldaan staat de indicator op Groen Als aan één of meerdere van de bovengenoemde randvoorwaarden niet wordt voldaan, staat de indicator op Geel
---	--

10-8-2021

30

Voortgang sociaaleconomische maatregelen

Maatregelen	Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
De schuldhulpverlening	Verzoeken tot toelating WSNP: 234 (Jan '20) 275 (Feb '20) 201 (Maart '20)		Toelating WSNP: daling van de instroom in maart 2020 t.o.v. februari 2020 en een meer dan halvering t.o.v. maart 2019. instroom stagneert, omdat de rechtbanken alleen urgente gevallen behandelen. Wanneer dit wordt opgeheven is de verwachting dat het aantal gaat stijgen. Update enquête NVVK: 16% van de gemeenten/instellingen schuldhulpverlening heeft een stijging van het aantal aanmeldingen schuldhulp, 44% een daling. Cijfers lastig te interpreteren. Komt mogelijk door weg-vallen fysiek contact loketten maar ook effect van noodmaatregelen (NOW/TOZO).
Aanvragen voor ondersteuning uit het calamiteitenfonds Voedselbank Nederland	5 aanvragen – 4 toekenningen (9 april) 7 aanvragen (16 april)	Subsidieverstrekking van € 4mil calamiteitenfonds	<u>Nederlands Dagblad</u> : Voorzitter Voedselbank NL, voorspelt dat de voedselbanken door de coronacrisis extra klanten krijgen. Bij het huidige aantal van 151.000 klanten, komt dat neer op benodigden extra bezoekers.
BNKB-C	9.150 aanvragen waarvan 334 gehonoreerd	34 miljoen euro gehonoreerd	Cijfers NvB, maar die lopen nog wat achter. Gemiddeld aanvraagbedrag: EUR 175.000,-
Credits	5060 aanvragen tot uitstel van betaling (14 april)	87% van de subsidie van € 4 miljoen is gebruikt	De meeste uitstelverzoeken zijn in de zorg, detailhandel en horeca. Van de 6000 ondernemers waar budget voor is hebben 4325 ondernemers in totaal op 14 april (tot 3 april 4023 en week ervoor 3533) uitstel gevraagd.
Compensatieregeling (TOGS), totaalinsentation	110.000 (16 april)	269 miljoen euro goedgemaakt (67.250 aanvragen)	Op 13 april stond de teller al op 90.000. Uit de feedback van de KvK blijkt dat ondernemers deze regeling het meest relevant vinden.

10-8-2021

31

Caribische delen van het Koninkrijk per land

Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curacao	Aruba	St. Maarten
Aantal positief geteste mensen	1	2	2	14	95 (+3)	57 (+3)
Aantal ziekenhuisopnamen	0	0	0	1	onbekend	6
Aantal patiënten op IC	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	onbekend	3	onbekend
Aantal patiënten overleden	0	0	0	1	2	9
Beschikbaarheid IC bedden voor Corona						
Beschikbaarheid zorgpersoneel						
Beschikbaarheid hulpmiddelen						
Testcapaciteit						
Continuïteit acute zorg in de regio						
Interimsluis patiëntenvervoer						
Continuïteit meest vitale processen	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curacao	Aruba	St. Maarten
Openbare orde en veiligheid						
Grensoverzicht / opvang migrantenstromen						
Voedselvoorziening						
Transport van en naar eilanden (vracht)						
Nutvoorzieningen (water, gas, elektriciteit)						
Noodzakelijke overheidsprocessen						

10-8-2021

32

Caribische delen van het Koninkrijk per land

Sociaal-economische kengetallen	Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
Aantal binnenkomende toeristen - Februari - Maart - April (peildatum)				April: 0	April: 0	April: 0
Raming BDP (ind. bron)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.			
Raming liquiditeitspositie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.			
Deviezenreserve	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.			
Aantal faillissementen (peildatum)						
Aantal verklozen geregistreerd (peildatum)	Niet geregistreerd	Niet geregistreerd	Niet geregistreerd	(nog) niet beschikbaar	(nog) niet beschikbaar	(nog) niet beschikbaar
Aantal aanvragen onderhand corona- gerelateerd	8 totaal BCS (nieuwe aanvragen week 13)					
Instroom vreemdelingen geregistreerd		n.v.t.	n.v.t.			n.v.t.
Aantal kinderspijg cruciale bereizen	47	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aantal personen met loonderingsuitkering	716	61	22	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aantal aanvragen noodloket ondernemers	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aantal uitstel van belastingbetaling	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aantal aanvragen BKR en GO-regeling	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aantal aanvragen Credits	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Liquiditeitspositie:

Aruba: verwacht tot medio april nog voldoende middelen

Exacte deviezenreserve onbekend. Deviezenreserve staat onder druk.

Curaçao: komende zes weken wordt verwachte bedrag gedeelde inkomsten door overheid gecompenseerd

Sint Maarten: Verwachting is dat de liquiditeitsvoorraad toereikend is voor de maanden maart en april.

Caribische delen van het Koninkrijk per land

Bijstandsverzoeken	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten
Aantal ontvangen	5	6	6	7	6	5
Aantal afgedien	2	4	3	7	6	6
Aantal toegelend	2	3	2	6	5	5

Maatschappelijke effecten	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten
Drasvlak voor aanpak/maatregelen						
Opvolging: Houden mensen zich aan de maatregelen?						
Handhaafbaarheid						
Signalen van maatschappelijke omstoot/openbare ordeproblemen						
Impact van maatregelen op de samenleving						

N.B.: de Landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten zijn primair zelf verantwoordelijk voor de te nemen (mitigerende) maatregelen in het kader van COVID-19.

10-8-2021

34

Toelichting: hoge aantal nog openstaande bijstandsverzoeken bij de landen i.v.m. reactie op financiële verzoeken.
Bonaire: veel reacties op repatriëringsaanpak
Impact van maatregelen op samenleving: grote economische gevolgen

Maatschappelijk effect	
Maatschappelijke omstandigheden	Reactie
Dragvlak voor maatregelen in de samenleving	- Maatschappelijke onrust over toenemende ongelijkheid, onder andere rond beschermingsmiddelen, financiële steun, werkloosheid - Verschuivende visie over het gebruik van mondkapjes zichtbaar onder meer naar aanleiding van het TK-debat - Risico van maatschappelijk onrust door toenemende ongelijkheid onder burgers en bedrijven ten aanzien van veiligheid, financiële steun, veilige openbare omgeving (mondkapjes) en werkomgeving (beschermingsmiddelen, testen), gebrek onderweg aan kwetsbare scholieren, sterfgevallen verzorgingshuizen - Deze onrust wordt verder gevoeld indien sommige personen, beroepsgroepen, sectoren, landen of grotere bedrijven meer steun ontvangen dan anderen. Komende besluitvorming over de maatregelen kan de ongelijkheid verder vaden - Berisping over maatregelen in het buitenland (mondkapjes, verschte maatregelenregimes in andere landen) en het maatschappelijke debat over beschermingsmiddelen (o.a. in TK) leest de geloofwaardigheid mogelijk aan. Dit proces entrafen bij bloeddonoren en inoeligheden over immuunitet na "milde" verschuivenden zorgen mogelijk voor extra druk op de geloofwaardigheid
Opvolging: Houden mensen zich aan de maatregelen?	- Maatregelen worden breed nageleefd. Uitzondering vormen enkele groepen (jongeren) die samenkomen, feesten organiseren of op andere wijze de maatregelen bewust niet naleven. De langere duur, de positieve berichten over de effecten, de komende varianten en komende ramadan kan de bereidheid tot naleving ondermijnen. - Aandacht voor uitvalde groepen (o.a. jongeren) in relatie tot grote druk op naleven maatregelen. Lethoudingvermogen om maatregelen op te volgen wordt door het mooie weer en de onbekende termijn van de maatregelen op de proef gesteld. De komende ramadan (24/4 e.v.) werkt mogelijk extra verzwakend.
Handhaafbaarheid	- Aandacht voor groepen (jongeren) die maatregelen niet naleven - Door de langere duur van maatregelen kan, bij ehmere bereidheid tot opvolging, meer druk komen op handhaving.
Signalen van maatschappelijke onrust/OOV-problemen	- Uit onderzoe van de AOC blijkt dat leraren zich grote zorgen maken over de veiligheid en gezondheid als de scholen weer open gaan. - Aanhoudend tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) in frontline-beroepen leidt tot steeds meer knoele. - Toename van meldingen huuselijk geweld. - Opportuniteit en competenties zijn eerder geneigd om wantrouwen om te zetten in activiteiten: brandstichting zendmasten in VK en NL. - De discussie over invoering van "corona-apps" duurt - gevoeld door politieke en maatschappelijk zorgen - voort.
Impact van maatregelen op de samenleving	- Grootend onbezogen over "nieuwe normaal" door negatieve economische en maatschappelijke context - Het beeld van de nieuwe realiteit en de paratie van de negatieve context wordt verder bevestigd door speculaties over "grote dilemma's" rondom "verstoring van schaarse ruimte" en speculaties over de besluitvorming van volgende week over de maatregelen. - De grote negatieve economische gevolgen (brugg: Rutterdams haven 32%, 42% sligging aanrageren 18% uitveringen; horeca en catering (+224%), bij uitzendbedrijven (+143%), in de cultuursector (+64%) en onder jongeren van 15-25 jaar (+185%); mogelijke economisch krimp 7.5%) en de lange duur van de maatregelen voeden een negatief beeld over het langetermijnperspectief en de grote impact op economie en maatschappij. - Sterk schrijvende achterstanden in thuiszorg en in reguliere zorg en opvoeding, leidend tot maandenlange zorguitveringen en additionele sterfgevallen (schakelvertoes).
Sociale-psychologische impact	- De groep Nederlanders die persoonlijk geraakt wordt door COVID-19 neemt toe. - Frontlinepersoneel kan te maken krijgen met overbelasting en traumatische ervaringen, wat kan leiden tot burn-outs en Post-Traumatische Stress Stoornissen (PTSS). - Zorgen om eenzaamheid onder kwetsbare personen.
Hoe wordt totaalpakket maatregelen ervaren en waar zitten knelpunten?	- Steun voor uitbreiding testen en testcapaciteit. Toename in de vraag om getest te worden loopt vooruit op de mogelijkheden. - Economische steunmaatregelen nemen in belang toe (wie krijgt wel steun, wie niet, hoe lang, hoe veel). - Toename van gevoelens van ongelijkheid/oneerlijkheid bij niet same economische steunmaatregelen. Opkomende belangengroepen kunnen leiden tot scheuren in collectieve steun. Daarnaast kan draagvlak afnemen als federland (wel) steun geeft aan andere landen, Schiphol, of grotere bedrijven zoals KLM, en minder aan het MKB. - Verschuivenden van maatregelen in Europese landen doet weer kan druk zetten op discussie over de duur en omvang van Nederlandse maatregelen. (Internationale) wetenschappelijke discussie over COVID-19 zal voortduren, binnenlandse en buitenlandse kritiek op het gevoerde onsbied zal niet verdwijnen.
Signalen van neveneffecten van de maatregelen	- Aanhoudende angst dat verdringing in de gezondheidszorg zal leiden tot sterfgevallen die niet verpasmakt zijn door Covid-19. - Volgens OV-AL lijkt het aantal zwartrijders in bussen en trams te zijn toegenomen, dit komt mogelijk doordat er minder sociale controle is.

Maatschappelijk effect (vervolg)

Internationaal	Wat	Hoofdg	Toelichting aandachtspunten
Studen dremaf van buurlanden van landen/internationale instanties Impact van maatregelen en adviezen Nederland op andere landen	- Negatieve beeldvorming in buurlanden (m.u.v. 10720 over afrekenende (niet string en verdeel) aanpak in Nederland) - Zeker stellen regulerend, medisch transport en goede reisperen bij maatregelen vlagerverkeer - Maatregelen beperking vlagerbewegingen worden door 105 in andere landen ervaren als 'locking out' - Zorgen over toename uit buurlanden - Communicatie over de landen heeft negatieve fall-out (10720 rondlappet)	- Bi) bepalen duur van maatregelen NL rekening houden met situatie buurlanden. Negatief beeld is handhaving. Wordt onder meer in projectgroepen grensoverschrijdende samenwerking gesproken o.v.v. BZK en BZ en d.m.v. politieke contacten. - In afwegingskader vlagerverboden wordt de geborgd en is aandacht voor actief vooraf informeren landen waarvoor vlagerverboden gelden. - Kamerbrief maatregelen vlagerverkeer 9/4 zoekt aansluiting met Europees vlagerverbod (het 13/3). - Communicatie ingezet om toename naar NL te voorkomen. In nauw overleg met buurlanden. - Ministerie stemmen communicatie over de landen met BZ af.	- Maatregelen in meeste EU landen gelijkgetrokken; bijvoorbeeld door sluiting scholen (22 LS), sluiting van openbare gelegenheden, zoals restaurants (23 LS) en beperking bewegingsvrijheid. - Beeldvorming internationaal: NL heeft zich geconcentreerd aan het helpen van andere LS, inclusief bereidheid extra geld ter beschikking te stellen om direct effecten pandemie het hoofd te bieden; Europees steunpakket 9/4
Impact van maatregelen en adviezen andere landen op Nederland	- Sluiting grenzen en vlagerverboden in veel landen bemoeilijken terugkeer gezonde NL reizigers. - Nieuw overleg met 1020 (107) over grensoverschrijdende kwesties en grensproblematiek.	Convenant Bijzondere Bijstand (Buiteland) overnemen en in uitvoering. 25.000 personen ingeschreven. 22 repatriëringsovereenkomsten met ongeveer 4800 NL'ers en 1250 EU-burgers aan boord. Nog enkele vluchten in planning. Postnetwerk actief betrokken bij mogelijk maken repatriëring.	
Benodigde internationale inzet en steun	- Noodzaak van levering van medische apparatuur en hulpmiddelen - het aantal steunverzoeken van 3e landen aan NL, v.w.b. de levering van medische goederen neemt gestaag toe.	- Postnetwerk wordt ingezet bij faciliteren internationale aankopen. - Steunverzoeken op haalbaarheid qua goederen, gebruik in NL en politieke opportuniteit worden beoordeeld. Taalgroep NCTV, VWS, BZ, MinDef, LOCC, ICI wordt opgezet.	
Geopolitieke ontwikkelingen die van invloed zijn	- Europese samenwerking aanpak Corona Crisis relevant voor Economische pijler in NL (discussies vrijflow). - Impact COVID crisis op Internationale Handel.	- BZ coördineert voorbereiding dossier Europese verdragen en levert input voor project Fin/Ec maatregelen. - Ontwikkelingen Internationale Handel worden gemonteerd door BZ en dienen als input voor project Fin/Ec maatregelen.	

10-8-2021

Maatschappelijk effect (vervolg)

Communicatie en media	Toelichting aandachtspunten
Draagvlak voor maatstaf	• Uit risicopijling komt naar voren dat er veel begrip is voor de maatregelen van de overheid. Ook is er vertrouwen in de informatievoorziening vanuit de overheid.
Mediabebeld: welk frame is prominent? Welke persverhalen?	• Focus van de media ligt, vooral op de discussie rondom het gebruik van mondkapjes, de (schijnende) situatie in zorg- en verpleeghuizen, en het onderzoek waaruit blijkt dat groepsgemeenschap nog ver weg is waardoor het belang van het anal vinden van een vaccin toeneemt. • Verder veel aandacht voor de toekomstige anderhalvemetersamenleving en - economie en welke impact dat heeft voor met name scholen, het ov, het bedrijfsleven (zoals horeca) en de culturele sector.
Signalen van desinformatie	• Aandacht voor 100.000 desinformatie rondom COVID-19 griep. Daarnaast bestaan er zorgen over 10.000 veranderingen en hulp aan EU-landen die als PK- stunt gezien kunnen worden.

10-8-2021

37

Scenario's kritieke voorzieningen Aruba, Curaçao en Sint Maarten

Algemeen beeld eilanden

- **Inkomen & economie:** vrijheidsbeperkende maatregelen leggen het economische leven op de eilanden vrijwel volledig stil. Belangrijkste beelden:
 - De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) heeft haar groeiprojectie voor 2020 voor Curaçao en Sint Maarten naar beneden bijgesteld. In de vorige projectie had de CBCS de economische impact van de sluiting van de grenzen voor commerciële vluchten en het maritiem verkeer doorberekend, terwijl in de nieuwe projectie ook de effecten van een lockdown zijn meegenomen. In het geval van Curaçao zal de economie bij een totale lockdown van 1 maand met 17,7% krimpen. Bij een lockdown van 3 maanden loopt de economische krimp op tot 25,4%. De economie van Sint Maarten krimpt naar verwachting bij een lockdown van 1 maand met 17,0% en 21,1% bij drie 3 maanden lockdown.
 - Maatschappelijke organisaties in de Landen maken sinds twee weken melding van grote aantallen personen die zich melden bij overheid of particuliere partijen voor voedselsteun, omdat zij over onvoldoende inkomen beschikken om daar zelf in te voorzien. Voedselbank Curaçao geeft aan dat zich reeds 5.000 personen hebben gemeld (normaal 300). Fundacion pa Comunidad (voedselbank Aruba) en Rode Kruis geven zelfde signalen maar geen exacte aantallen. Verwachting is dat nog grotere aantallen bevolking eilanden de komende weken direct afhankelijk van voedselhulp worden.
 - Voor de middellange termijn zijn er toenemende zorgen over de deviezenreserve van de eilanden. Indien de huidige situatie aanhoudt tot en met deze zomer, kan een situatie ontstaan dat er geen USD meer beschikbaar is voor import van goederen (moment verschilt per eiland).
- **Nutsvoorzieningen:** overheids-NV's op de eilanden geven aan in toenemende mate in liquiditeitsnood te komen als gevolg van teruglopende inkomsten. Overheid Curaçao heeft aan Nederland aangegeven te verwachten dat door de oplopende debiteurenstand elektriciteitsbedrijf Aqueductra niet meer kan voldoen aan de verplichtingen richting Curoil (2 miljoen ANG p/m).
- **Brandstof:** op 20 april heeft de Curaçaose overheid een formeel verzoek gedaan aan Nederland voor een overbruggingskrediet van 88 miljoen ANG (44 miljoen Euro) voor overheids-NV Curoil. Curoil is verantwoordelijk voor de levering van brandstof op Curaçao (en Bonaire) en daarmee ook cruciaal voor de continuïteit water- en elektriciteitsvoorziening op de eilanden. Curaçao/Curoil geeft aan dat de nood hoog is en dat zonder ondersteuning vanuit Nederland de leveringszekerheid direct in gevaar komt /prijzen aanzienlijk zullen stijgen. Verzoek om bancaire financiering is afgewezen, hetgeen een duidelijke indicator is van de precaire situatie van Curoil.
- **Voedselzekerheid:** de logistieke bevoorrading eilanden per vrachtvliegtuig en vrachtschip verloopt tot op heden (grotendeels) volgens planning. In toenemende mate zorgen over de aanlevering van voedsel en producten de komende weken als gevolg van blank sailings (schrappen van calls in havens) wereldwijd. Hierdoor is er de mogelijkheid dat schepen binnen 1-2 weken de havens in de Caribische regio minder frequent aandoen. Hierdoor neemt aanbod (vers) voedsel verder af. Daarbij in toenemende mate zorgen over aanvoer producten vanuit de Verenigde Staten. Producten die vanuit de VS worden aangevoerd richting de Caraïben zijn met name de surplus of restanten (leftovers) vanuit de VS. Dit betekent dat dat de regio alleen producten krijgt als de markt in de VS op volledige capaciteit produceert. Angst is dat als productie VS daalt (o.m. als gevolg Corona), de binnenlandse markt de volledige productie consumeert. Juni en Juli worden hierbij als kritieke (high-risk) maanden genoemd.
- **Gezondheidszorg:** de druk op het zorgsysteem blijft op met name Sint Maarten (dat ook een zorgplicht heeft voor Saba en Statia) nijpend als gevolg (lokale) uitbraak Covid-19. Daarnaast zijn er vraagtekens over de liquiditeitspositie van de lokale zorgverzekeraars (AZV/SVB/SZV) waardoor ook zorgverleners in liquiditeitsproblemen kunnen komen. Dit kan tot gevolg hebben dat salarissen van zorg-personeel, medicijnen en hulpmiddelen niet meer betaald kunnen worden.

Belangrijkste ontwikkelingen (verschuiven kleurcodes):

- **Scenario nutsvoorzieningen** Curaçao, (twee weken: groen -> oranje – zes weken: oranje -> rood): onzekerheid of leveringszekerheid nutsvoorzieningen gewaarborgd blijft bij verder teruglopende liquiditeiten komende weken. Daarnaast grote zorgen over doorwerking situatie Curoil op bedrijfsvoering utiliteiten.

- *Scenario brandstofvoorzieningen Curaçao*, (twee weken: groen -> oranje – zes weken: oranje -> rood) regering Curaçao geeft aan dat vanwege terugval in omzet, dreigende betalingsachterstanden bij afnemers en onzekerheden bij de raffinaderij Curoil op korte termijn te maken krijgt met liquiditeitsproblemen. Gevolgen leveringszekerheid/prijzen nog onzeker, maar zeer zorgelijk.
- *Scenario logistiek Aruba, Curaçao, Sint Maarten* (twee weken groen -> oranje): vanwege toenemende kans op *blank sailings* mogelijk vertraagde/verminderde levering richting de eilanden. Daarmee mogelijkheid (verdere) verschraling aanbod producten, ditmaal ook ten aanzien van houdbare producten.
- *Scenario medische logistieke stromen Aruba, Curaçao, Sint Maarten* (zes weken: rood -> oranje) door oprichten Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) is rampscenario waarbij medische stromen tussen de eilanden onderling en Nederland (o.m. vervoer patiënten, bloedproducten, medicijnen, beschermingsmiddelen, medische personeel) langdurig wegvielen afgewend, danwel aanzienlijk verkleind.

In onderstaande tabel wordt kort een beeld geschetst van de scenario's op het gebied van *voedselzekerheid, gezondheidzorg, inkomen & economie en publieke voorzieningen* die zich de komende twee en zes weken kunnen voltrekken. Uiteraard neemt hierbij de onzekerheidsfactor toe naarmate de tijd vordert

Twee weken	Risico	Zes Weken	Risico
Economie & inkomen			
Aruba			
Macro-economisch + Alle niet essentiële bedrijven en diensten zijn dicht. + Economisch leven is voor groot deel stil komen te liggen		Macro-economisch + Verwachte economische krimp 30-38% komende halfjaar + Corona-uitbraak in VS lijkt nu pas te beginnen (80-90% toerisme Aruba). Daardoor realistisch scenario dat het toerisme in 2020 vrijwel niet meer op gang komt; prognose is dat Aruba dit niet zal volhouden; herstart van toerisme rond de zomer is noodzakelijk. + Verwachting in mei 25.000 mensen zonder baan. + Overheidsinkomsten lopen fors terug. Verwacht gat in de begroting AWG 1300 miljoen voor 2020.	
Liquiditeiten & Deviezen + Liquiditeitspositie circa AWG 50 miljoen. Verwachting tot medio april voldoende middelen. Reguliere behoefte is circa AWG 100-120 miljoen per maand + NL heeft AWG 43 mln. geleend aan Aruba ten behoeve van liquiditeitssteun voor de komende zes weken. Dit zorg voor enige lucht maar is mogelijk niet voldoende om de beoogde periode te overbruggen. + Indien het pakket aan maatregelen (circa AWG 300 miljoen eerste drie maanden) wordt aangekondigd, ontstaat direct een liquiditeitstekort. + Exacte deviezenreserve onbekend. Deviezenreserve staat onder druk. Sinds 17 maart geen vergunningen meer voor kapitaalexport > AWG 750.000 (particulieren > AWG 350.000).		Liquiditeiten & Deviezen + Verwachte liquiditeitsbehoefte over tweede kwartaal 2020 is AWG 600 miljoen. + S&P heeft de krediet-status, mede vanwege de recente liquiditeitssteun, gelijk gehouden op BBB+ (investment-grade). Wel is de outlook verlaagd van stable naar negative. + Fitch had de kredietstatus Aruba reeds verlaagd naar junk (BB met negative outlook). + Hierdoor worden de mogelijkheden om te lenen in het buitenland beperkt. Bepaalde partijen mogen nu reeds niet meer in Arubaans papier beleggen en partijen die dat nog wel doen, zullen een hogere rente vragen. + Tranche van AWG 361 miljoen dient in juni te worden gefinancierd. NL heeft aangaan buitenlandse lening	

Op 27 maart is dit aangescherpt naar alle bedragen. Verdere aanscherping wordt op korte termijn verwacht.		goedgekeurd. Teveel druk op deviezenreserve betekend dat vaste wisselkoers met US Dollar mogelijk niet meer houdbaar is. Devaluatie zal prijzen geïmporteerde goederen laten stijgen.	
Bedrijven & particulieren + Hotels, winkels, restaurants en bedrijven in de toeristische sector hebben hun deuren gesloten. + Bedrijven als supermarkten, bouwmarkten, apotheken zijn nog open. + Aruba heeft aangekondigd voor circa 30.000 personen een inkomensondersteuning te willen geven van AWG 950 per persoon per maand (minimumloon is AWG 1815). + Daarnaast is circa AWG 40 miljoen bestemd om het MKB te ondersteunen zodat banen behouden blijven. + Aruba kan weinig anders dan deze route kiezen; werktijdverkorting is niet toegestaan. Hervorming van de arbeidsmarkt is noodzakelijk. + Toenemende signalen binnen van personen die hun baan zijn kwijtgeraakt. + Voor bedrijven in de toeristische sector is omzet naar nul gegaan.		Bedrijven & particulieren + Voor bedrijven in de toeristische sector zal in de komende weken de omzet naar nul gaan. + Faillissementen, met name van lokale ondernemingen, in deze sector worden niet uitgesloten. Dit bemoeilijkt economische herstart in herstelfase.	
Sociaal + Armoede is op Aruba reeds een bestaand en groeiend probleem. + Kwetsbare groepen in de samenleving zijn inkomsten kwijt en besteden laatst ontvangen inkomen. + Illegalen raken eveneens inkomen kwijt en kunnen geen beroep doen op onderstand of andere maatregelen. Overheid faciliteert terugkeer naar land van herkomst. Animo is erg beperkt (circa 200-300 personen op populatie van 15.000) door verslechterende situatie in Venezuela. + Aanzienlijk deel bevolking (circa 40%) kampt met schulden en heeft hierdoor geen buffers verlies inkomen op te vangen. + Sociale positie illegalen uit m.n. Venezuela op het eiland (geschatte omvang 15-20.000) wordt in toenemende mate kwetsbaar. + Beroep op Fundacion pa nos Comunidad (voedselbank) neemt steeds meer toe.		Sociaal + Onder deze omstandigheden worden binnen zes weken veiligheidsproblemen verwacht als gevolg van de nijpende sociale situatie.	
Curaçao			
Macro-economisch		Macro-economisch	

+ Economisch verkeer grotendeel tot stilstand als gevolg van lockdown. + Sinds dinsdag 31 maart mogen inwoners nog twee keer per week het huis uit voor om te voorzien in levensbehoeften. + Eerste versoepeling maatregelen doorgevoerd, bepaalde winkels weer open, alleen voor bezorging en drive through. + Curaçao heeft vanuit Nederland 177 miljoen ANG ontvangen aan liquiditeitssteun. Verstrek in de vorm van een renteloze lening. Door overheid uitgewerkte Noodplannen kunnen hiermee (in afgeslankte vorm) worden vormgegeven. + Overheid werkt aan plannen eigen bijdrage Noodfonds te vergroten (o.a. solidariteitsheffing, normering topinkomens, invoering 0-lijn ambtenaren). + Eerste begrotingswijzingen met pakket Alivio 1 + 2 ingediend bij CFT. Voorlopig zonder consultant + auditkosten maar met 39 miljoen aan extra kosten en zonder bezuinigingen.		+ Projecties economische krimp door Centrale Bank: bij totale <i>lockdown</i> van 1 maand 17,7% krimp. Bij een lockdown van 3 economische krimp van 25,4%. + Inflatie verwacht van 3,5% in komende maanden. + Laatste prognose aantal verwachte werklozen 15.500. Daarnaast naar schatting meer dan 16.500 werknemers in vaste dienst op korte termijn 'technisch werkeloos'. + Verwachting regering is dat de werkloosheid zal oplopen tot 41%. + IMF verwacht dat Curaçao geconfronteerd wordt met een financieringsbehoefte van 1,1 miljard ANG (22% BNP) + Projecties macro-economische schade komende zes weken afhankelijk van snelheid en effect noodpakket, alsmede op welke termijn economie eiland (deels) weer kan worden opgestart. + Belangrijk tevens of overheid aanvullende besparingsmaatregelen kan doorvoeren die kunnen worden aangewend voor extra maatregelen noodfonds. Eerste signalen hiervoor niet positief.	
Liquiditeiten & Deviezen (Curaçao en Sint maarten vormen een monetaire unie). + Liquiditeitspositie Curaçao de afgelopen weken in toenemende mate zorgelijk. + Voor komende zes weken wordt verwachte bedrag aan gederfde inkomsten overheid gecompenseerd vanuit Nederland. Niet zeker is of dit bedrag voldoende is gehele periode te overbruggen. + Centrale bank Curaçao en Sint maarten werkt i.s.m. Nederlandsche Bank (DNB) aan separaat verzoek ondersteuning deviezenpositie. Voortgang rondom verzoek niet direct zichtbaar. + CBCS geeft aan dat importdekking voor crisis 3,8 maanden was en door liquiditeit uit Nederland nu boven de 4 maanden is uitgekomen. + Centrale bank neemt maatregelen tegen kapitaalvlucht. Sinds 17 maart worden er geen vergunningen meer verleend voor kapitaalexport. Tevens wordt bedrijven verzocht extra financiële buffers te creëren. CBCS maakte bekend dat deze maatregelen voorlopig gehandhaafd blijven.		Liquiditeiten & Deviezen + Verwachting dat onder huidige omstandigheden binnen zes weken nieuwe afspraken nodig zijn over ondersteuning liquiditeitspositie. + Schuldquote Curaçao loopt op als gevolg additionele leningen in Nederland en op kapitaalmarkt. + Vanwege totale gebrek aan inkomsten in buitenlandse valuta trend deviezen naar verwachting dalend en daarmee in toenemende mate onhoudbaar zonder Nederlandse ondersteuning. + Exacte mate urgentie lastig te bepalen met oog op grote mate van (markt)gevoeligheid informatie en de angst voor kapitaalvlucht als sombere projecties naar buiten komen.	
Bedrijven & particulieren		Bedrijven & particulieren	

+ Directe economische schade a.g.v. wegvallen toerisme en lockdown-maatregelen is groot. + Per 18 april kunnen werkgevers, werknemers, zzp'ers, werklozen en onderstandgebruikers via een website steun aanvragen bij de overheid. + Signalen vanuit juridische keten en hospitality dat voor veel bedrijven op eiland nood daadwerkelijk acuut wordt met payroll voor de maand april. Met 1-2 weken daarmee golf aan eerste faillissementen te verwachten.		+ Effect pakket noodmaatregelen voor bedrijven en particulieren zal komende tijd worden gezien. Verwachting is dat bedrijfsleven reeds zware schade heeft opgelopen. + Onder huidige omstandigheden mogelijk faillissement van naar schatting 2.500 – 3.000 bedrijven binnen het micro-, midden-, en kleinbedrijf. + Ook ketens, grotere bedrijven en de financiële/zakelijke sector verwachten verliezen en hierdoor mogelijk ontslagen, herstructureringen of faillissementen. + Opstart Isla-raffinaderij is als gevolg van de crisis vertraagd en in toenemende mate onzeker.	
Sociaal + Armoede is op Curaçao reeds een bestaand en groeiend probleem (30% leeft onder de armoedegrens). + Aanzienlijk deel bevolking (circa 40%) kampt met schulden en heeft hierdoor geen buffers verlies inkomen op te vangen. + Sociale positie illegalen uit m.n. Venezuela op het eiland (tussen de 6000 en 16000) wordt in toenemende mate kwetsbaar. + Maatschappelijke organisaties luiden sinds twee weken massaal noodklok dat grote aantallen huishoudens niet meer rond kunnen komen. + Voedselbank Curaçao geeft deze week aan waar zij normaal 300 gezinnen eens in de drie maanden bedienen, zij nu reeds 5000 aanmeldingen hebben ontvangen voor ondersteuning. + Overheid heeft extra financiële steun en voedselpassen toegeeft voor werklozen en onderstand trekkers. Naar verwachting druppel op glorende plaat. + Toename berichten over toename huiselijk/relatieel geweld op eiland nu lockdown voortduurt + Op eiland momenteel geen sprake van sociale onrust.		Sociaal + 50.000 personen zakken volgens samenwerkende organisaties onder armoedegrens als gevolg crisis. + Voedselafhankelijkheid groot deel bevolking (40-50%) hiermee realistisch scenario. + Toename aantal daklozen, sociale isolatie, huiselijk/relatieel geweld kindermishandeling en algemene druk op het welzijn van de bevolking wordt verwacht. + Bestaand aanbod van voedselbanken, maatschappelijke instellingen en particuliere initiatieven niet voldoende om deze neergaande spiraal in te mitigeren. + Het risico op (roof)overvallen, inbraken bij distributiecentra en ernstige verstoringen van de openbare orde neemt hierdoor toe.	
Sint Maarten			
Macro-economisch + Economisch leven op Sint Maarten ligt stil. + <i>Total lockdown</i> nu 3wk in effect, nog (minimaal) 2wk te gaan. + Supermarkten zijn 3 dgn p/wk geopend, zodat mensen noodzakelijke levensmiddelen kunnen aanschaffen. + Het 'Stimulus and Relief Plan' (SRP), totaalbudget ANG 254 mln.) is aan continue verandering onderhevig, met name de invulling van de payroll support.		Macro-economisch + Verwachting is grote economische schade als gevolg van aan banden leggen vliegverkeer en (opnieuw) instorten van toerisme activiteiten. + Projecties economische krimp door Centrale Bank: bij totale <i>lockdown</i> van 1 maand 17,0% krimp. Bij een lockdown van 3 economische krimp van 21,4% + Inflatie van 2,3% voor komende maanden.	

+ Hoewel de liquiditeitssteun a ANG 50 mln. (lening) onvoldoende dekking biedt, heeft de minister van FIN uitvoering aangekondigd. Bedrijven en zzp'ers kunnen zich melden voor payroll support en inkomensondersteuning. + Het maatschappelijke middenveld voelt zich buiten spel gezet, blijft kritisch en uit zorgen over de plannen van de regering. + De concept begroting 2020 kent een tekort van ruim ANG 260 mln. In de media een analyse van de conceptbegroting, waarin ook geciteerd wordt uit het advies van de Raad van Advies "not to approve the budget in this form". + Vooralsnog geen (substantiële) bezuinigingen of besparing aangekondigd om bij te dragen aan de dekking van het SRP.		+ Sint Maarten Trade & Hospitality Association gaat uit van banenverlies van 31% na 3 maanden en 46% na zes maanden. + Overheidsinkomsten lopen verder terug via toename beroep sociale voorzieningen enerzijds en verminderde inkomsten anderzijds (double-deficit). + In het 3-mnd scenario uit het SRP wordt rekening gehouden met een terugloop van overheidsinkomsten van ANG 67,5 mln. + Gevolgen naar verwachting vele malen groter dan na Orkaan Irma in 2017. Het (economisch) herstel van de orkaanschade was nog niet voltooid. Particulieren en ondernemingen hebben daardoor nog onvoldoende (financiële) buffers op kunnen bouwen, waardoor zij nu slechts beperkt in staat zijn deze klap op te vangen.	
Liquiditeiten & Deviezen (Curaçao en Sint Maarten vormen een monetaire unie). + De liquiditeitspositie wordt in de komende 4-8 weken zorgelijk, zeker als – zoals aangekondigd – payroll support en inkomensondersteuning wordt uitgerold zonder dat daarvoor dekking is voorzien. + CBCS geeft aan dat importdekking voor crisis 3,8 maanden was en door liquiditeit uit Nederland nu boven de 4 maanden is uitgekomen. + Centrale bank neemt maatregelen tegen kapitaalvlucht. Sinds 17 maart worden er geen vergunningen meer verleend voor kapitaalexport. Tevens wordt bedrijven verzocht extra financiële buffers te creëren. CBCS maakte bekend dat deze maatregelen voorlopig gehandhaafd blijven. + Mogelijkheid om de middelen Trustfonds te stallen bij centrale bank worden momenteel bezien. + Centrale bank Curaçao en Sint Maarten werkt i.s.m. Nederlandsche Bank (DNB) aan separaat verzoek ondersteuning deviezenpositie. Voortgang rondom verzoek niet direct zichtbaar.		Liquiditeiten & Deviezen + Sint Maarten is ondanks de verstrekte liquiditeitssteun a ANG 50 mln. (lening), op korte termijn afhankelijk van additionele financiële ondersteuning. + Schuldquote loopt op als gevolg van additionele leningen via Nederland. + Vanwege totale gebrek aan inkomsten in buitenlandse valuta trend deviezen naar verwachting dalend en daarmee in toenemende mate onhoudbaar zonder Nederlandse ondersteuning. + Exacte mate urgentie lastig te bepalen met oog op grote mate van (markt)gevoeligheid informatie en de angst voor kapitaalvlucht als sombere projecties naar buiten komen. + Voor de uitvoering van het Stimulus and Relief Plan is ANG 254 mln. nodig, waaronder het opvangen van gederfde overheidsinkomsten a ANG 67,5 mln. Liquiditeitssteun is nodig om de uitvoering te bekostigen. Vooralsnog geen maatregelen aan kant van Sint Maarten om (meer) bij te kunnen dragen aan de dekking van de kosten. + De vaste wisselkoers van de Antilliaanse Gulden t.o.v. de US Dollar komt in komende weken verder onder druk te staan en wordt op middellange termijn mogelijk onhoudbaar. Indien dat het geval is zullen de prijzen van goederen uitgedrukt in Gulden, sterk toenemen. + Sint Maarten dient uiterlijk 1 mei 2020 overbruggingskrediet voor de opbouw luchthaven terug te betalen.	

Bedrijven & particulieren + Winkels met essentiële levensmiddelen 3 dagen p/week open. + Het Stimulus and Relief Plan voorziet onder meer in payroll subsidie, inkomensondersteuning en zachte leningen voor bedrijven. Het plan is echter niet afgestemd met maatschappelijk middenveld, waardoor onzeker of het voldoende wordt geacht en of er draagvlak voor is. Aanmelding voor de payroll support over de maand april kan tot en met 1 mei. + In toenemende mate melding (op social media) van ontslagen, waarbij de wet- en regelgeving zou zijn overtreden. Er is op dit moment slechts een klacht ontvangen bij de <i>Labour Affairs Unit</i> die namens de werknemer de mediation met de werkgever doet.		Bedrijven & particulieren + Door gebrek aan inkomsten volgen meer faillissementen en gedwongen ontslagen. + Deze effecten nemen toe naarmate lockdown-maatregelen langer van kracht zijn en naarmate het langer duurt voordat het steunpakket wordt geëffectueerd. + De wederopbouw van het eiland valt voor belangrijk deel stil, dit heeft een verder negatief effect op zowel de werkgelegenheid als de bestedingen. + Het trackrecord van Sint Maarten v.w.b. implementatie van grootschalig plannen baart zorgen.	
Sociaal + Armoede op Sint Maarten reeds bestaand probleem; 27,9% leeft in armoede (UNDP). + Ondanks aankondiging van payroll support en inkomensondersteuning, in toenemende mate melding van ontslagen. Het percentage armoede zal snel oplopen naarmate meer mensen zonder inkomen komen te zitten. + Sint Maarten kent een groot aantal illegalen, naar schatting 20.000 op een totale bevolking van ca 60.000. Enige vorm van inkomen voor deze groep is onzeker en nihil. + Voor het arme en meest kwetsbare deel van de bevolking van Sint Maarten is toegang tot (voldoende) voedsel een steeds grotere uitdaging geworden. Er worden voedselpakketten uitgereikt, maar de doelgroep wordt daar onvoldoende en niet tijdig mee bereikt. + De situatie op eiland is relatief rustig en veel burgers nemen de voorzorgsmaatregelen- afstand houden en mondkapjes dragen – serieus. Wel neemt het aantal incidentie toe. Er zijn geen officiële cijfers beschikbaar, maar overtredingen van de curfew nemen toe en er zijn incidenten gemeld bij het open gaan van de supermarkten. Er zijn signalen van toenemend huiselijk geweld, maar geen officiële cijfers.		Sociaal + Kans op sociale onrust neemt toe, zeker nu de lockdown-maatregelen langer duren en er nog onvoldoende duidelijkheid is over (uitvoering van) het steunpakket. + Bedrijven betwijfelen of het pakket aan sociale maatregelen op Sint Maarten voldoende is om tendens te keren. + Plunderingen zoals ten tijde van de orkaan in 2017 worden onder deze omstandigheden niet uitgesloten.	
Publieke voorzieningen			
Aruba			
Nutsvoorzieningen		Nutsvoorzieningen	

+ Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd.		+ Op dit moment geen knelpunten middellange termijn geconstateerd. + Wel neemt de onzekerheid over kwaliteit utiliteiten toe afhankelijk van hoe de crisis zich ontwikkelt. + Nutsbedrijven kunnen met een krappe liquiditeitspositie te maken kunnen krijgen als gevolg sluiting kantoren. Overheid heeft maatregelen genomen om betaalbaarheid te vergroten (meer locaties).	
Brandstof + Er is voldoende brandstof op het eiland voor de komende twee weken + Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd.		Brandstof + Op dit moment geen knelpunten voor de komende zes weken geconstateerd. + Aanschaf leveranties brandstof mogelijk problematisch indien liquiditeitsproblemen optreden bij de nutsbedrijven.	
Curacao			
Nutsvoorzieningen + Overheidsentiteiten, waaronder elektriciteitsbedrijf Aqualetra maken in toenemende mate zorgen kenbaar over liquiditeitspositie, vanwege verminderde opbrengsten en debiteuren die hun rekeningen niet kunnen betalen. + Overheid Curaçao momenteel bezig in afstemming met CFT bezig opstellen lijst fin-eco gevolgen crisis op overheids NV's. + Overheid Curaçao heeft aan Nederland aangegeven te verwachten dat door de oplopende debiteurenstand elektriciteitsbedrijf Aqualetra niet meer kan voldoen aan de verplichtingen richting Curoil (2 miljoen ANG p/m). + Effecten op dienstverlening van verminderde inkomsten en liquiditeit nog niet direct zichtbaar.		Nutsvoorzieningen + Onder huidige omstandigheden komende zes weken geen verbetering te verwachten in liquiditeitspositie overheid-NV's. Schuld debiteuren neemt naar verwachting verder toe. + Exacte omvang/urgentie liquiditeitsproblemen Curoil en doorwerking richting nutsvoorzieningen nog niet duidelijk. + Problemen bij garanderen leveringszekerheid water, elektriciteit en/of prijsverhogingen realistische mogelijkheid.	
Brandstof + Er is voldoende brandstof op het eiland voor de komende twee weken. + Op 20 april heeft het de Curaçaose overheid een formeel verzoek gedaan aan Nederland voor een overbruggingskrediet van 88 miljoen ANG (44 miljoen Euro) voor overheids-NV Curoil. + Dit omdat wegens terugval in omzet, dreigende betalingsachterstanden bij afnemers en onzekerheden bij de raffinaderij Curoil naar verwachting op korte termijn te maken krijgt met liquiditeitsproblemen. + Curoil is cruciaal voor de continuïteit water- en elektriciteitsvoorziening op de eilanden.		Brandstof + Curaçao/Curoil geeft aan dat de nood hoog is en dat zonder financiële injectie de ondersteuning de leveringszekerheid per direct in gevaar komt en/of de prijzen voor brandstof, water en elektra aanzienlijk zullen stijgen. + Doorkijk afhankelijk van urgentie/omvang probleem in liquiditeitspositie Curoil (nog geen inzicht in gegeven), alsmede of er wel/geen oplossing wordt gevonden.	

Sint Maarten			
Nutsvoorzieningen + Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd. + De payroll subsidie uit het steunpakket is ook van toepassing op overheidsbedrijven, indien die dat nodig hebben. Vooralsnog wordt dit niet nodig geacht voor elektriciteitsbedrijf GeBe. + Het 'ziek worden' van cruciaal personeel wordt als grootste risico geacht voor de continuïteit van de operatie in de komende weken.		Nutsvoorzieningen + Op dit moment geen knelpunten middellange termijn geconstateerd. + Wel neemt de onzekerheid over kwaliteit utiliteiten toe afhankelijk van hoe de crisis zich ontwikkelt. + Elektriciteit op eiland afhankelijk van de beschikbaarheid van 'heavy fuel'. Er is voldoende voorraad voor ongeveer twee weken en er vindt wekelijkse levering plaats. Alternatief is overschakelen op diesel, waarvan eveneens een voorraad van enkele weken beschikbaar is. + Inkomsten van elektriciteitsbedrijf GEBe lopen drastisch terug als gevolg van afnemend verbruik en korting op de maandelijkse factuur. Mogelijk heeft dit de komende tijd gevolgen voor de bedrijfsvoering.	
		Brandstof + Er is voldoende brandstof op het eiland voor de komende twee weken. + Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd.	
		Brandstof + De brandstof voorraad (heavy fuel) is voldoende voor ongeveer twee weken. Er vindt wekelijkse levering plaats en er is momenteel geen indicatie dat de wekelijkse levering verstoord kan raken. + Indien de aanvoer wordt gestopt, kan worden overgeschakeld op diesel, waarvan eveneens een voorraad van enkele weken beschikbaar is.	